

«Екологічні виклики в Україні і на Полтавщині та формування екологічної культури, як засобу їх подолання»

Грушецька Анна, учениця I курсу

професія «Кухар, кондитер»

ДПТНЗ «Полтавське вище професійне училище ім. А. О. Чепіги»

Керівник: Василевська Вікторія Вікторівна, викладач біології і екології

0952157263

Ми все частіше чуємо слова «забруднення навколишнього середовища», «забруднення довкілля»... Ми вже стали звикати до цих слів і продовжуємо свою бездіяльність. Нерозумні дії людей на планеті Земля у найближчий час можуть повернутися великим нещастям, бідами усього людства.

В долі природи - наша доля і ми повинні зробити все для того, щоб використати останній шанс і допомогти рідній природі, тим самим зможемо продовжити життя в наступних поколіннях.

Що ж можемо ми зробити для навколишнього середовища? З чого треба почати свої дії? Хто в цьому допоможе нам? Як організувати роботу, щоб зберегти надбання природи у нашому регіоні?

Аналіз наукової літератури свідчить про те, що екологічні проблеми розглядалися вченими в різних аспектах протягом тривалого часу. До їх осмислення зверталися князь Володимир Мономах, книжники Данило Заточеник, Кирило Транквіліон-Ставровецький, професори Києво-Могилянської академії І.Гізель, Т.Прокопович, Й.Туробойський [3].

Не залишався байдужим до екологічної проблематики і Григорій Савич Сковорода. В його творах знаходимо думки, як про значення екологічних факторів в світі природи і їх вплив на життя суспільства, так і про екологію людини як біологічного організму, а також оригінальні думки стосовно екології душі людини. Він вказує, що виховання потрібно здійснювати, виходячи з природніх особливостей дітей, спрямовувати людей до тієї чи іншої діяльності тільки залежно від їхніх здібностей та інтересів, а не соціальної належності й положення в суспільстві.

Особливість творчої поведінки Григорія Сковороди (яка потім відбилася і на характері його філософського вчення) полягала в тому, що при негативному відношенні до світу, що грузнув в користолюбстві, він обрав таку позитивну форму боротьби зі злом, при якій центр тягаря з області критики політичних відносин в суспільстві був переміщений в сферу освіти, культури та моралі [1].

Задумуючись над екологічними проблемами світу, перш за все, треба дбати про чистоту тієї території, де ми проживаємо. Проводячи наше дослідження, ми ставили за мету: звернути увагу на джерела антропогенного забруднення та їх негативного впливу на довкілля

Найактуальнішим питанням, на даний час, являється питання утилізації твердих побутових та промислових відходів. В Україні щорічно утворюється близько 7 млрд. тон промислових відходів. На території країни у відвалах, звалищах, полігонах, сховищах накопичено близько 80 млрд. тон твердих відходів, у тому числі більш 1.1 млрд. тон токсичних промислових відходів [4].

Неабияку роль у погіршенні екологічної ситуації відіграє і повномасштабна агресія РФ проти України. З лютого місяця на Полтавщині зафіксували 38 фактів ракетних ударів по об'єктах інфраструктури, загальна кількість ракет – 81, 58 із них влучили в об'єкти інфраструктури. А в усій Україні за період війни пошкоджено близько 817000 житлових споруд, 35% з них зруйновано повністю [5].

Великою екологічною проблемою є відсутність або низька здатність до переробки відходів, їх накопичення на значних ділянках простору. Ворожі снаряди, які щодня влучають у нашу критичну інфраструктуру та житлові будинки, утворюючи значну кількість сміття для утилізації якого, екологічно безпечним методом, доводиться відбирати додаткові площі у природи (тільки в Полтавському районі Макухівське сміттєзвалище за останні 10 років збільшило свою площу на 30 % і охоплює вже понад 25 га) [2].

В процесі дослідження було виявлено: близько 70% сміття, при належному сортуванні, може бути використано після вторинної переробки для заміщення витратних матеріалів, що зменшить використання викопних природних ресурсів.

Робимо висновок, що носієм екологічної культури є сама людина.

Принципи ставлення до навколишнього середовища з боку однієї людини чи всього населення планети є своєрідним і визначається певним місцем конкретного суб'єкта у світі, його можливостями та потребами. Без людини екологічна культура – це лише теоретична частина, яка зафіксована на інформаційних носіях і не має жодного впливу на буття. Людина ж є рушійною силою введення екокультури у життєдіяльність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андреева Т.Т., «Питання екології людини в творчості Г.С.Сковороди в історичному контексті», «Молодий вчений», № 9.1, 2016 р.
2. Василевська В.В., дослідницька робота «Проблема утилізації побутового сміття на Полтавщині та шляхи її подолання», м.Полтава, 2020 р.
3. Котенева І.С., «Історичні засади естетико-екологічного виховання особистості», Вісник ЛНУ імені Т.Шевченка № 6, 2018 р.
4. Попович Н. П. «Екологічно безпечний збір, транспортування та знешкодження твердих побутових відходів», Львів 2019 р.
5. Укрінформ: офіц. вебсайт. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3246007-ratuvalniki-pokazali-ak-vidnovluut-zrujnovani-okupantami-budinki.html> (дата звернення: 29.09.2022).